Dosarul nr. 2-5169/2024

HOTĂRÂRE
În numele Legii

31 martie 2026 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediu Centru)
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Guzun Corneliu
Grefier Russu Adelina

examinând în ședință publică, în procedura contencioasă, cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Furtună Victoria împotriva Î.C.S. „REFORMA ART” S.R.L. și Cozer Alexandru privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale,

constată:

La data de 10 aprilie 2024, reclamanta Furtună Victoria a depus cerere de chemare în judecată, împotriva Î.C.S. „REFORMA ART” S.R.L. și Cozer Alexandru privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat următoarele. În fapt, la data de 13.03.2024 ora 20:39 - 20:40 în cadrul emisiunii televizate ”Secretele Puterii”, pârâții au răspândit, difuzat, informația denigratoare, falsă și mincinoasă, cu scop de calomniere a reclamantei precum ”unul din cei mai corupți procurori din Procuratura Anticorupție, care este erou iese și spune că ea a demisionat și mulți o transformă în erou Platon o sponsorizează chiar și pe Facebook ... iată cum s-a făcut reforma justiției...în loc astfel de personaje să fie eliminate din sistem ele au mai stat încă ani de zile acolo, au fost tolerate au sabotat în ultimul hal orice încercare de a duce un dosar penal”. Inclusiv în această emisiune au inclus în prim plan al ecranului fotografia reclamantei în fascicul precum că este sponsorizată de Veaceslav Platon, la care au menționat fraza ... iată uitați-vă... această doamnă iese acum câteva zile, până acum nu o cunoștea absolut nimeni ... iese și se transformă într-o jertfă a odiosului sistem Maia Sandu, că vezi Doamne a vrut ea nu știu ce să ancheteze și pentru aceasta este dată afară din sistem”.

Reține reclamanta că toate aspectele citate au fost expuse într-o lumină de a șifona imaginea acesteia în fața telespectatorului și la o oră de audiență maximă, de a crea în ansamblu imaginea că este implicată în acte de corupție. Deci scopul

urmărit de pârâți a fost de a-i știrbi din onoarea și reputația profesională. Subliniază că este procuror cu experiență de muncă de peste 18 ani, în sistemul organelor procuraturii, în toată această perioadă nu a fost sancționată sau urmărită penal. Or, expresia care au răspândit-o în spațiul media ”unul din cei mai corupți”, în esență este o acuzație de o faptă ilegală.

Constată fără echivoc că atât compania de televiziune cât și Cozer Alexandru, nu au prezentat nici un argument consistent care într-o modalitate convingătoare să probeze că acuzațiile prezentate sunt cel puțin existente. Conchide cu certitudine că afirmațiile pârâților în cadrul emisiunii ”Secretele Puterii, sunt manipulatorii, mincinoase, ofensatoare și defăimătoare”. Inclusiv cele relatate, nu pot fi catalogate ca judecăți de valoare.

În continuare comunică că reieșind din caracterul fals, denigrator al informației prezentate, în cadrul emisiunii Secretele Puterii de la Jurnal TV, s-au cauzat reclamantei suferințe psihice, manifestate prin stare de tensiune, stres, apatie și stare de șoc. Toate aceste efecte i-au afectat sănătatea și liniștea psihologică la toți membrii familiei soț, părinți, copii care sunt catalogate de cadrul legal ca prejudiciu moral. Deci atât Î.C.S. „Reforma Art” S.R.L. cât și Cozer Alexandru, sunt responsabili direct de acest prejudiciu și răspândire a informației false. Prejudiciul moral îl estimează la suma de 200 000 lei, care urmează a fi compensat de pârâți.

În continuare susține că judecată de valoare fără substrat factologic suficient reprezintă judecată de valoare care se bazează pe fapte care nu au avut loc sau pe fapte care au avut loc, dar a căror expunere este denaturată până la falsitate;

Conform art. 7 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, persoana lezată prin răspândirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informația cumulează următoarele condiții: a) este falsă; b) este defăimătoare; c) permite identificarea persoanei vizate de informație. (4) Persoana lezată prin răspândirea unor judecăți de valoare poate fi restabilită în drepturi dacă judecățile de valoare cumulează următoarele condiții: a) nu se bazează pe un substrat factologic suficient; b) au un caracter defăimător; c) permit identificarea persoanei vizate de informație.

Conform art. 24 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, reclamantul trebuie să dovedească următoarele: a) pârâtul a răspândit informația; b) informația îl vizează și este defăimătoare; c) informația constituie o relatare cu privire la fapte și este în esență falsă; sau judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient; e)existența și cuantumul prejudiciului cauzat.

(2) Pârâtul trebuie să dovedească următoarele: a) informația nu este defăimătoare și/sau nu îl vizează pe reclamant; b) informația constituie o judecată de valoare care se bazează pe un substrat factologic suficient; c) la momentul răspândirii informației, deși a luat toate măsurile de diligență, nu putea ști că prin

acțiunile sale contribuie la răspândirea relatărilor false cu privire la fapte sau a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient; d) informația răspândită este de interes public.

În continuare susține că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin prisma art. 10 din Convenție, consacră faptul că libertatea de exprimare joacă un rol esențial într-o societate democratică (Cauza Handyside c, Marea Britanie (Hotărârea din 7 decembrie 1976)), bazată pe pluralism, toleranță și spirit de deschidere, în care drepturile omului sunt respectate. Totuși Libertatea de exprimare nu este una absolută și necondiționată, aceasta comportând anumite „obligații și răspunderi speciale". Ca efect, libertatea de exprimare poate fi supusă anumitor limitări, care trebuie stabilite în mod expres prin lege și care sunt necesare respectării drepturilor sau reputației altor persoane (art. 19 alin. (3) lit. a) din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice).

CtEDO, în Cauza Radio France și alții c. Franța (Hotărârea din 30 martie 2004, pct. 37) și Cauza Bladet Tromso și Stensaas c. Norvegia (Hotărârea din 25 mai 1999, pct. 65), reamintește că, drept urmare a „îndatoririlor și răspunderilor" inerente exercitării libertății de exprimare, protecția oferită de art. 10 din CEDO persoanelor este subordonată condiției ca partea interesată să acționeze cu bună-credință, astfel încât sa ofere informații exacte și demne de încredere.

În Cauza Lesnik c. Slovacia (Hotărârea din 11 martie 2002, pct. 57) și Cauza Vides Aizsardzîbas Klubs c. Letonia (Hotărârea din 27 mai 2004, pct. 44), CtEDO a subliniat faptul că, în ipoteza unei imputații factuale referitoare la o persoană determinată, prin indicarea numelui și a funcției acesteia, autorul trebuie să demonstreze existența unei baze factuale suficiente în cadrul procedurii declanșate împotriva sa.

Mai mult decât atât, CtEDO, în Cauza Janowski c. Polonia (Hotărârea din 21 ianuarie 1999, pct. 33), constată că nu a fost încălcat art. 10 din CEDO, deoarece nimic nu indică la faptul că atacurile verbale și insultele adresate de către reclamant ar fi fost în vreun fel provocate de către funcționarii publici, care își desfășurau activitatea legal, în spațiul public, unde au nevoie de protecție și încredere din partea publicului. Astfel există motive pertinente și suficiente pentru a pronunța sancționarea reclamantului, iar sancțiunea aplicată acestuia nu este lipsită de proporționalitate. Funcționarii publici trebuie să beneficieze de încrederea publică în condiții libere de orice imixtiune, pentru a se bucura de succes în exercitarea funcțiilor lor și este necesar de a le oferi protecție împotriva atacurilor verbale ofensatoare și abuzive pe parcursul îndeplinirii obligațiunilor lor de serviciu. Cerințele unei astfel de protecții trebuie să fie atent analizate pentru a asigura o presă liberă și discuții libere despre probleme de interes public (a se vedea mutatis mutandis Cauza Savițchi c. Moldova (Hotărârea din 11 octombrie 2005, pct. 48K

Mai comunică că, potrivit art. 32 alin. (1) și (2) din Constituția Republicii Moldova, oricărui cetățean îi este garantată libertatea gândirii, a opiniei, precum și libertatea exprimării în public prin cuvânt, imagine sau prin alt mijloc posibil, Libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane,

În consecință, exercitarea libertății de exprimare poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru [...] protecția reputației sau a drepturilor altora [...]. Prevederile constituționale obligă orice persoană să-și exercite drepturile și libertățile constituționale cu bună-credință, fără să încalce drepturile și libertățile altora (Avizul Curții Constituționale nr, 2 din 9 decembrie 2008).

Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare, însă exercitarea libertății de exprimare poate fi supusă unor restrângeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru [...] a proteja sănătatea și morala, reputația sau drepturile altora [...].

Orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnității și reputației sale profesionale lezate prin răspândirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie. Persoana lezată prin răspândirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informația cumulează următoarele condiții, în particular este falsă, defăimătoare și permite identificarea persoanei vizate de informație. (art. 3 alin. (1) și (3), precum și art. 7 alin. (1) și (2) din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare).

De asemenea menționează că, art. 15 alin. (1), (2) și (3) și art. 16 alin, (1), (2), (3) și (5) din legea prenotată prevede că persoana care se consideră defăimată poate solicita, prin cerere prealabilă, autorului informației și/sau persoanei juridice care a răspândit-o rectificarea sau dezmințirea informației defăimătoare, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor și compensarea prejudiciului cauzat. Cererea prealabilă se depune în termen de 20 de zile de la data la care persoana a aflat sau trebuia să afle despre informația defăimătoare și va indica în ea informația pe care o consideră defăimătoare și, în cazul răspândirii unor relatări cu privire la fapte, circumstanțele care demonstrează că informația este în esență falsă.

Conform art. 24 și art. 26 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la Ubertatea de exprimare, reclamantul trebuie să dovedească că pârâtul a răspândit informația, informația îl vizează și este defăimătoare, informația constituie o relatare cu privire la fapte și este, în esență, falsă, judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient, existența și cuantumul prejudiciului cauzat. Orice persoană este în drept să ceară în instanța de judecată dezmințirea relatărilor false și defăimătoare cu privire la fapte. În cazul în care instanța de judecată va stabili că

acțiunea cu privire la răspândirea informației false și defăimătoare este întemeiată, iar reclamantul solicită publicarea unei dezmințiri, instanța va dispune dezmințirea relatărilor false și defăimătoare, indicând în dispozitivul hotărârii textul dezmințirii.

În drept, reține că potrivit art. 9 din Codul civil (2) Drepturile și obligațiile civile apar: în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane.

Conform art. 10 din Codul civil, persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă pînă la proba contrară.

Potrivit art. 15 din Codul civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară. (2) Modul de soluționare a litigiului dintre părți pînă la adresare în instanță de judecată poate fi prevăzut prin lege sau contract.

Iar potrivit art. 16 din Codul civil, apărarea dreptului civil se face, în condițiile legii, prin: repararea prejudiciului patrimonial și, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial.

Astfel, reclamanta comunică în mod oficial că în calitate de procuror pe întreaga perioadă a carierei sale nu a fost supusă sancțiunilor sau măsurilor disciplinare, nu a comis ilegalități, doar și-a exercitat atribuțiile acordate de lege. Deci cele declarate de către pârât au fost expuse în public fără nici un substrat factologic doar cu scopul de a fi denigrată imaginea acesteia.

Solicită reclamanta în cererea de chemare în judecată: obligarea lui Cozer Alexandru și Î.C.S. „Reforma Art” S.R.L., Jurnal TV la dezmințirea, informației răspândite și prezentarea scuzelor pentru difuzarea falsă și denigratoare, la emisiunea Secretele Puterii din data de 13.03.2024 ora 20:39 -20:40 și anume: ”unul din cei mai corupți procurori din Procuratura Anticorupție, care este erou iese și spune că ea a demisionat și mulți o transformă în erou Platon o sponsorizează chiar și pe Facebook ... iată cum s-a făcut reforma justiției... în loc astfel de personaje să fie eliminate din sistem ele au mai stat încă ani de zile acolo, au fost tolerate au sabotat în ultimul hal orice încercare de a duce un dosar penal”. Inclusiv prin includerea în prim plan al ecranului fotografia reclamantei în fascicul precum că este sponsorizată de Veaceslav Platon, la care s-a menționat fraza „... iată uitați-vă... această doamnă iese acum câteva zile, până acum nu o cunoștea absolut nimeni .., iese și se transformă într-o jertfă a odiosului sistem Maia Sandu, că vezi Doamne a vrut ea nu știu ce să ancheteze și pentru aceasta este dată afară din sistem” în cadrul acestei emisiuni la aceiași oră de emisie.

Reprezentantul reclamantei Furtună Victoria, avocatul Cucu Dumitru în ședința de judecată a susținut cererea de chemare în judecată și a solicitat admiterea acesteia după cum a fost formulată.

Reprezentantul pârâtei Î.C.S. „REFORMA ART”, avocatul Dumitru Pavel în ședința de judecată acțiunea nu a recunoscut-o și a solicitat respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată.

Pârâtul Cozer Alexandru în ședința de judecată nu s-a prezentat deși a fost înștiințat legal despre data desfășurării ședinței.

Totodată, instanța va reține că, la materialele cauzei este prezentă referința pârâtului Cozer Alexandru, potrivit căreia ultima acțiunea nu o recunoaște și solicită respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată, pe următoarele motive de fapt și de drept.

Indică că, chiar dacă pretinsa reclamantă a anexat o cerere prealabila, care i-ar fi fost expediată, dovada transmiterii acesteia în adresa lui Cozer Alexandru, adică aducerii la cunoștință a acesteia, nu există. Or, pârâtul niciodată nu a primit o cerere prealabilă de la Furtună Victoria, după cum aceasta nu dispune de o confirmare că o atare cerere i-ar fi fost transmisă efectiv. Ca dovadă este și faptul că nici în cererea de chemare în judecată nu a fost indicat măcar domiciliul lui Cozer Alexandru sau o altă adresă de identificare la care acesta s-ar fi aflat, ceea ce ar fi justificat predarea către pârât a cererii prealabile.

Dimpotrivă, din actele prezentate mie de avocatul Dumitru Pavel reiese cert că pretinsa cerere prealabilă i-a fost înaintată la sediul redacției unui post de televiziune și acesta niciodată nu a recepționat-o.

Reclamanta nu a depus diligența necesară pentru a identifica adresa de domiciliu și a epuiza procedura prealabilă, în modul stabilit de lege.

La fel, analizând conținutul textual al cererii prealabile anexate la dosar a întrevăzut că prin aceasta nu s-a solicitat nimic de la, Alexandru Cozer. Toate solicitările expuse prin cererea prealabilă se referă doar la Î.C.S. „Reforma Art” S.R.L., căreia i se solicită să dezmintă anumite relatări, apreciate de Furtună Victoria ca fiind false și defăimătoare; să prezinte scuze publice; să recupereze prejudiciul moral...

Contrar acestui fapt, prin cererea de chemare în judecată reclamanta deja solicită ca și pârâtul Cozer Alexandru să fie obligat să dezmintă anumite afirmații și să prezinte anumite scuze...

Reiterează că, potrivit prevederilor art.15 alin.(1) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, persoana care se consideră defăimată poate solicita, prin cerere prealabilă, autorului informației și/sau persoanei juridice care a răspândit-o rectificarea sau dezmințirea informației defăimătoare, acordarea dreptului la replică sau exprimarea scuzelor și compensarea prejudiciului cauzat.

Nerespectarea procedurii prealabile constituie temei de restituire a cererii de chemare în judecată (art.170 alin.(1) lit. a) CPC), iar dacă cererea a fost primită, instanța în temeiul art.267 lit. a) CPC, scoate cererea de pe rol.

Astfel, prin cererea prealabilă înaintată de reclamantă nu a fost solicitat vreun remediu juridic de la Cozer Alexandru, pe când prin cererea de chemare în judecată reclamanta deja solicită remediile de dezmințire și prezentare a scuzelor.

Însă, aceste cerințe, indicate în cererea de chemare în judecată niciodată nu au fost solicitate prin cerere prealabilă, adică, în această privință reclamanta nu a epuizat procedura prealabilă.

Mai menționează că, într-o cauză similară, a fost solicitată poziția Plenului Curții Supreme de Justiție referitoare la soarta cererilor de judecată ce se examinează în procedura Legii cu privire la libertatea de exprimare, în cazurile în care nu a fost respectată procedura prealabilă în privința tuturor capetelor acestor cereri. Prin încheierea Plenului CSJ din 13 iunie 2016, dosarul 4ac-16/16 a fost reiterată modalitatea de aplicare a Legii privind libertatea de exprimare, fiind indicat: „Astfel, acțiunea în instanță urmează a fi formulată în limita pretențiilor formulate în cererea prealabilă și numai după înaintarea cererii prealabile. Nerespectarea procedurii prealabile constituie temei de restituire a cererii de chemare în judecată (art.170 alin. (1) lit. a) CPC), iar dacă cererea a fost primită, instanța în temeiul art.267 lit. a) CPC, scoate cererea (capătul de cerere pentru care nu s-a respectat procedura prealabilă) de pe rol.”

În partea ce ține de lipsa temeiului legal al cererii reclamantei, indică că, Victoria Furtună solicită dezmințirea unor informații pretins false și prezentarea unor scuze publice pentru afirmațiile făcute în cadrul emisiunii „Secretele Puterii” din 13 martie 2024. Cu toate acestea, cererea sa nu îndeplinește cerințele imperative ale legii, deoarece:

Nu indică în mod clar conținutul dezmințirii pe care o solicită, ceea ce contravine prevederilor art. 7 din Legea privind libertatea de exprimare.

Solicită prezentarea unor scuze publice, deși potrivit art. 7 alin. (6) și (7) din aceeași lege, scuzele sunt necesare doar în cazul unei injurii sau divulgării unor informații despre viața privată, ceea ce nu este cazul în speță.

Nu prezintă probe concludente care să demonstreze caracterul fals al informațiilor comunicate în emisiune, contrar prevederilor art. 24 din Legea privind libertatea de exprimare, conform căruia sarcina probei îi revine reclamantului.

Mai comunică pârâtul că afirmațiile făcute în cadrul emisiunii au constituit judecăți de valoare cu privire la activitatea reclamantei ca procuror, având la bază informații de interes public. Conform art. 9 din Legea privind libertatea de exprimare, orice persoană poate critica statul, autoritățile publice și persoanele care exercită funcții publice, acestea fiind supuse unui nivel mai ridicat de control și analiză publică.

Afirmația contestată, potrivit căreia reclamanta ar fi „una dintre cele mai corupte persoane din Procuratura Anticorupție”, a fost ulterior rectificată în cadrul

emisiunii din 28 martie 2024, precizându-se clar că intenția a fost de a o caracteriza drept „controversată”. Aceasta demonstrează respectarea obligației de corectare a unei erori de exprimare, conform prevederilor art. 16 din Legea privind libertatea de exprimare.

Reține că, afirmațiile referitoare la reclamantă nu sunt simple invenții, ci au un substrat factologic solid, bazat pe investigații jurnalistice, rapoarte publice și declarații ale autorităților relevante. Acestea includ: Raportul Transparency International din 2022, care a inclus-o pe Victoria Furtună într-un clasament al funcționarilor cu cele mai mari donații primite; Dezvăluiri din presă privind donațiile în valoare de 2,3 milioane de lei primite de reclamantă și familia sa, inclusiv pentru achiziționarea unor bunuri de lux, fapte care au generat îngrijorare publică; Informațiile conform cărora reclamanta ar fi beneficiat de un automobil de lux la un preț extrem de redus, iar apoi l-a vândut la un preț mult mai mare, ridicând semne de întrebare asupra proveniență mijloacelor financiare utilizate, faptă pentru care aceasta s-a aflat și sub cercetare disciplinară și existența unui dosar penal deschis împotriva reclamantei pentru divulgarea unor informații dintr-o anchetă penală, confirmată de declarațiile Procuraturii Anticorupție.

Aceste elemente demonstrează că afirmațiile contestate de reclamantă nu constituie defăimare, ci reprezintă judecăți de valoare bazate pe fapte de interes public, ce justifică caracterul „controversat” al acesteia.

De asemenea reține și prevederile art. 8 și 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care consacră echilibrul între protejarea reputației unei persoane și libertatea de exprimare. Totodată, art. 4 din Legea privind libertatea de exprimare stipulează că presa are dreptul să informeze publicul cu privire la probleme de interes general, iar orice restricționare a acestui drept trebuie să fie justificată printr-un interes legitim superior.

La fel, conform art. 28 din aceeași lege, mass-media nu poate fi trasă la răspundere pentru relatări bazate pe surse oficiale, rapoarte publice sau investigații jurnalistice, cu atât mai mult în cazul unor afirmații făcute în cadrul unei emisiuni de dezbatere politică.

Astfel, în lipsa unor probe pertinente care să demonstreze falsitatea informațiilor prezentate și având în vedere că acestea se bazează pe investigații jurnalistice și surse publice, solicită respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind nefondată.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele părților litigante, instanța de judecată consideră că, acțiunea reclamantei Furtună Victoria este neîntemeiată și urmează să fie respinsă, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) şi (3) din Codul de procedură civilă, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele,*

determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii. Instanţa judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.

Conform prevederilor art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.* Totodată, prevederile art. 122 alin. (1) din Codul de procedură civilă stabilesc că*, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.*

Conform prevederilor art. 121 din Codul de procedură civilă, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului*, iar conform prevederilor art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

Reieșind din materialele cauzei, la data de 13.03.2024 ora 20:39 - 20:40 în cadrul emisiunii televizate ”Secretele Puterii” difuzate de postul de televiziune Jurnal TV, pârâtul Alexandru Cozer a menționat că *”unul din cei mai corupți procurori din Procuratura Anticorupție, care este erou iese și spune că ea a demisionat și mulți o transformă în erou, Platon o sponsorizează chiar și pe Facebook ... iată cum s-a făcut reforma justiției...în loc astfel de personaje să fie eliminate din sistem ele au mai stat încă ani de zile acolo, au fost tolerate au sabotat în ultimul hal orice încercare de a duce un dosar penal”*. Inclusiv în această emisiune s-a inclus în prim plan al ecranului fotografia reclamantei în fascicul precum că este sponsorizată de Veaceslav Platon, la care pârâtul menționat fraza ... „*iată uitați-vă... această doamnă iese acum câteva zile, până acum nu o cunoştea absolut nimeni ... iese şi se transformă într-o jertfă a odiosului sistem Maia Sandu, că vezi Doamne a vrut ea nu știu ce să ancheteze și pentru aceasta este dată afară din sistem”.*

La data de 25 martie 2024, reclamanta Furtună Victoria a depus cerere prealabilă în adresa Î.C.S. „REFORMA ART” S.R.L. și Cozer Alexandru prin care a solicitat obligarea Î.C.S. „REFORMA ART” S.R.L. fondatoarea serviciului Media audiovizual de televiziune Jurnal TV, să dezmintă relatările false și defăimătoare răspândite în privința acesteia prin difuzarea la emisiunea Secretele Puterii, din data de 13.03.2024 ora 20:39 -20:40, prezentarea scuzelor publice pentru răspândirea în spațiul public a informației false și defăimătoare și recuperarea prejudiciului moral cauzat mie în mărime de 200 000 lei (f.d.12-17).

La data de 28 martie 2024, în cadrul emisiunii ”Secretele Puterii” moderatorul Alexandru Cozer a prezentat explicații în legătură cu judecata de valoare eronată emisă în emisiunea din 13 martie 2024 prin care a indicat că, *„eu, în una dintre emisiunile precedente, am pomenit-o menționând că, în opinia mea este una dintre cele mai corupte persoane din Procuratura Anticorupție. De fapt, a, avut în vedere, „una dintre cele mai controversate”, pentru că dacă e una dintre cele mai corupte trebuie să decidă justiția”*.

Inițial, în partea ce ține de argumentele pârâtului Cozer Alexandru privind nerespectarea procedurii prealabile în privința acestuia, instanța le apreciază ca fiind neîntemeiate, din următoarele considerente.

Instanța reține că, din materialele cauzei, rezultă că la data de 25 martie 2024 reclamanta a adresat o cerere prealabilă atât Î.C.S. „REFORMA ART” S.R.L., în calitate de fondator al serviciului media audiovizual Jurnal TV, cât și pârâtului Alexandru Cozer, prin care a solicitat dezmințirea informațiilor considerate false și defăimătoare, prezentarea scuzelor publice și repararea prejudiciului moral. Prin urmare, susținerea pârâtului privind neparcurgerea procedurii prealabile este infirmată de înscrisurile administrate la dosar.

Chiar și în ipoteza existenței unor pretinse deficiențe de formă ale cererii prealabile, instanța reține că scopul acestei proceduri este de a oferi persoanei care a răspândit informația posibilitatea de a remedia benevol pretinsa încălcare înainte de sesizarea instanței. Or, în speță, acest scop a fost realizat, pârâtul luând cunoștință de pretențiile reclamantei și formulând ulterior, în cadrul emisiunii din 28 martie 2024, precizări cu privire la afirmațiile contestate.

În continuare, instanța de judecată va reține că, potrivit art. 32 alin.(1) și (2) al Constituției RM, *oricărui cetățean îi este garantată libertatea gîndirii, a opiniei, precum şi libertatea exprimării în public prin cuvînt, imagine sau prin alt mijloc posibil. Libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie.*

În acest sens urmează a fi reținute și prevederile art. 10 al Convenției Europene a Drepturilor și Libertăților Fundamentale ale Omului paragraful 1, care prevede că, orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare, acest drept cuprinzând libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. La fel, Curtea a statuat în jurisprudența sa, că libertatea de exprimare constituie unul dintre pilonii principali ai societății democratice, iar excepțiile care permit restricționarea dreptului la libertatea de exprimare, inclusiv a ideilor și informațiilor care ofensează, deranjează sau șochează trebuie interpretate restrictiv, pe când necesitatea limitării trebuie probată în mod convingător.

În continuare potrivit art. 7 alin. (1)-(5) din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23.04.2010*, orice persoană are dreptul la apărarea onoarei,*

demnităţii şi reputaţiei sale profesionale lezate prin răspîndirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăţilor de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie.

(2) Persoana lezată prin răspîndirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informaţia cumulează următoarele condiţii: a) este falsă; b) este defăimătoare; c) permite identificarea persoanei vizate de informaţie.
(3) Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin. (2) poate solicita rectificarea sau dezminţirea informaţiei, precum şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat.

(4) Persoana lezată prin răspîndirea unor judecăţi de valoare poate fi restabilită în drepturi dacă judecăţile de valoare cumulează următoarele condiţii: a) nu se bazează pe un substrat factologic suficient; b) au un caracter defăimător; c) permit identificarea persoanei vizate de informaţie.

(5) Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin. (4) poate solicita rectificarea sau dezminţirea informaţiei, sau publicarea unei replici, precum şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat.

Potrivit art. 2 din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23.04.2010, *defăimare – răspîndire a informaţiei false care lezează onoarea, demnitatea şi/sau reputaţia profesională a persoanei;*

informaţie – orice expunere de fapt, opinie sau idee sub formă de text, sunet şi/sau imagine.

Conform art. 3 alin.(1)-(4) al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23.04.2010, *orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi şi de a comunica fapte şi idei.*

(2) Libertatea de exprimare protejează atît conţinutul, cît şi forma informaţiei exprimate, inclusiv a informaţiei care ofensează, şochează sau deranjează.

(3) Exercitarea libertăţii de exprimare poate fi supusă unor restrîngeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea naţională, integritatea teritorială sau siguranţa publică, pentru a apăra ordinea şi a preveni infracţiunile, pentru a proteja sănătatea şi morala, reputaţia sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informaţii confidenţiale sau pentru a garanta autoritatea şi imparţialitatea puterii judecătoreşti.

(4) Restrîngerea libertăţii de exprimare se admite doar pentru protejarea unui interes legitim prevăzut la alin. (3) şi doar în cazul în care restrîngerea este proporţională cu situaţia care a determinat-o, respectîndu-se echilibrul just dintre interesul protejat şi libertatea de exprimare, precum şi libertatea publicului de a fi informat.

În altă ordine de idei se va reține că, potrivit art.24 alin. (1) din Legea nr. 64 din 23.04.2010, *reclamantul trebuie să dovedească următoarele: a) pîrîtul a răspîndit informaţia; b) informaţia îl vizează şi este defăimătoare; c) informaţia*

constituie o relatare cu privire la fapte şi este în esenţă falsă; sau d) judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient; e) existenţa şi cuantumul prejudiciului cauzat.

Iar potrivit alin. (2) al aceluiași articol, *pîrîtul trebuie să dovedească următoarele: a) informaţia nu este defăimătoare şi/sau nu îl vizează pe reclamant; b) informaţia constituie o judecată de valoare care se bazează pe un substrat factologic suficient; c) la momentul răspîndirii informaţiei, deşi a luat toate măsurile de diligenţă, nu putea şti că prin acţiunile sale contribuie la răspîndirea relatărilor false cu privire la fapte sau a judecăţilor de valoare fără substrat factologic suficient; d) informaţia răspîndită este de interes public.*

La caz, instanța de judecată reiterează că, în cadrul emisiunii televizate ”Secretele Puterii” difuzate de postul de televiziune Jurnal TV la data de 13 martie 2024 s-au formulat următoarele expresii: *”unul din cei mai corupți procurori din Procuratura Anticorupție, care este erou iese și spune că ea a demisionat și mulți o transformă în erou, Platon o sponsorizează chiar și pe Facebook ... iată cum s-a făcut reforma justiției...în loc astfel de personaje să fie eliminate din sistem ele au mai stat încă ani de zile acolo, au fost tolerate au sabotat în ultimul hal orice încercare de a duce un dosar penal”.* Inclusiv în această emisiune s-a inclus în prim plan al ecranului fotografia reclamantei în fascicul precum că este sponsorizată de Veaceslav Platon, la care Alexandru Cozer menționat fraza ... *iată uitați-vă... această doamnă iese acum câteva zile, până acum nu o cunoștea absolut nimeni ... iese și se transformă într-o jertfă a odiosului sistem Maia Sandu, că vezi Doamne a vrut ea nu știu ce să ancheteze și pentru aceasta este dată afară din sistem”.*

Totodată, la data de 28 martie 2024, în cadrul emisiunii „Secretele Puterii”, moderatorul Alexandru Cozer a formulat precizări cu privire la afirmația exprimată în ediția din 13 martie 2024, pe care a calificat-o drept o judecată de valoare eronată. Acesta a declarat că, în cadrul unei ediții anterioare, a menționat despre reclamantă că, în opinia sa, aceasta ar fi „una dintre cele mai corupte persoane din Procuratura Anticorupție”. Totodată, moderatorul a precizat că intenția sa a fost, în realitate, să o caracterizeze drept „una dintre cele mai controversate”, arătând că aprecierea potrivit căreia o persoană ar fi „una dintre cele mai corupte” reprezintă o concluzie ce poate fi stabilită exclusiv de către instanțele de judecată, în condițiile legii.

În acest sens, relevante sunt prevederile, art. 9 din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23.04.2010, potrivit cărora, *orice persoană are dreptul de a critica statul şi autorităţile publice.*

(2) Statul şi autorităţile publice nu pot intenta acţiuni cu privire la defăimare.

(3) Statul şi autorităţile executive şi legislative nu sînt protejate de legea penală sau contravenţională împotriva declaraţiilor defăimătoare.

(4) Persoanele care exercită funcţii publice pot fi supuse criticii, iar acţiunile lor – verificării din partea mass-mediei, în ceea ce priveşte modul în care şi-au exercitat sau îşi exercită atribuţiile, în măsura în care acest lucru este necesar pentru a asigura transparenţa şi exercitarea responsabilă a atribuţiilor lor.

De asemenea potrivit art. 2 din Legea cu privire la procuratură nr.3 din 25.02.2016, *procurorul este persoana cu funcție de demnitate publică care exercită atribuțiile Procuraturii, prevăzute de Constituție, de prezenta lege, de alte acte legislative și de tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, și este numit în această funcție în modul prevăzut de prezenta lege.*

Prin urmare, instanța de judecată conchide că expresiile formulate în cadrul emisiunii din 13 martie 2024 de către Alexandru Cozer reprezintă o formă de exprimare a unei opinii critice cu privire la activitatea unei persoane care exercită o funcție de demnitate publică.

La fel, analizând conținutul textului, instanța reține că acesta urmează a fi apreciat în ansamblul contextului în care a fost exprimat, și nu prin izolarea unor sintagme sau expresii individuale. Din conținutul emisiunii rezultă că discuția a vizat subiecte de interes public referitoare la activitatea Procuraturii Anticorupție, reforma justiției și prestația unor foști procurori implicați în cauze cu rezonanță publică, reclamanta fiind menționată în acest context.

Instanța reține că delimitarea dintre relatarea cu privire la fapte și judecata de valoare prezintă o importanță esențială pentru soluționarea prezentului litigiu. Potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, existența faptelor poate fi demonstrată, în timp ce adevărul judecăților de valoare nu este susceptibil de probă. Totuși, chiar și o judecată de valoare trebuie să dispună de un substrat factologic suficient, în lipsa căruia aceasta poate deveni excesivă și susceptibilă de a atrage răspunderea civilă.

În speță, instanța constată că expresia „unul dintre cei mai corupți procurori din Procuratura Anticorupție”, deși formulată într-o manieră categorică și exagerată, a fost utilizată în cadrul unei dezbateri televizate cu pronunțat caracter polemic și reprezintă aprecierea personală a moderatorului asupra activității profesionale a reclamantei. Limbajul utilizat este unul specific discursului jurnalistic de opinie și comentariului politic, caracterizat printr-un anumit grad de exagerare și provocare, aspect protejat de dispozițiile art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În acest sens se va reține că, libertatea jurnalistică include, de asemenea, posibila recurgere la o oarecare exagerare sau chiar provocare (Pedersen și Baadsgaard, pct. 71). La fel, nu este de competența Curții, și de altfel nici a instanțelor naționale, să înlocuiască presa în alegerea metodei de reportaj care trebuie folosită într-un anumit caz (Jersild împotriva Danemarcei, 1994, pct. 31;

Eerikäinen și alții împotriva Finlandei, 2009, pct. 65; Arvanitis și Philelefthеros Public Company Limited împotriva Ciprului, 2025, pct. 40).

Totodată, instanța acordă relevanță faptului că, la data de 28 martie 2024, înainte de introducerea prezentei acțiuni în instanță, pârâtul Alexandru Cozer a revenit asupra afirmației formulate în ediția din 13 martie 2024, precizând expres că a utilizat în mod eronat calificativul „unul dintre cei mai corupți", iar ceea ce a intenționat să exprime a fost faptul că reclamanta este, în opinia sa, „una dintre cele mai controversate" persoane din cadrul Procuraturii Anticorupție. Mai mult, acesta a recunoscut că existența faptelor de corupție poate fi stabilită exclusiv de organele competente și de instanțele de judecată.

Instanța apreciază că această precizare publică are semnificația unei rectificări voluntare a exprimării inițiale și demonstrează că pârâtul nu a insistat asupra prezentării reclamantei ca persoană vinovată de comiterea unor infracțiuni de corupție. Dimpotrivă, acesta a delimitat expres opinia sa de existența unei constatări judiciare privind asemenea fapte.

Referitor la afirmațiile privind pretinsa sponsorizare a reclamantei de către Veaceslav Platon, instanța constată că acestea au fost formulate în contextul prezentării unei imagini din rețeaua de socializare Facebook, în care era indicat faptul că anumite materiale publicitare referitoare la reclamantă erau promovate prin intermediul unor pagini asociate numelui persoanei menționate. Reclamanta nu a administrat probe pertinente din care să rezulte că pârâtul ar fi afirmat existența unor raporturi juridice sau financiare directe între aceasta și Veaceslav Platon ori că publicul ar fi fost informat despre existența unor asemenea relații ca fiind un fapt cert.

În același timp, instanța reține că reclamanta nu a prezentat probe pertinente care să demonstreze că afirmațiile contestate au generat consecințe concrete asupra reputației sale profesionale, asupra vieții private ori asupra activității sale ulterioare, limitându-se la invocarea caracterului ofensator al acestora.

Instanța reține, de asemenea, că reclamanta a exercitat funcția de procuror în cadrul Procuraturii Anticorupție, calitate ce presupune exercitarea unei funcții de demnitate publică și implică, în mod inerent, un grad sporit de expunere și de interes din partea societății. În acest context, limitele criticii admisibile sunt mai largi în privința persoanelor care exercită funcții publice decât în cazul persoanelor private, întrucât activitatea acestora este supusă unui control public mai intens, și poate face obiectul unei examinări și evaluări critice din partea mass-mediei și a opiniei publice. În același timp, această împrejurare nu lipsește funcționarii publici de dreptul la protecția reputației lor, statul având obligația de a-i proteja împotriva acuzațiilor nefondate și a atacurilor cu caracter injurios, în măsura în care acestea depășesc limitele libertății de exprimare.

Raportând aceste principii la circumstanțele cauzei, instanța apreciază că afirmațiile contestate au fost formulate în cadrul unei dezbateri privind un subiect de interes public, referitor la activitatea Procuraturii Anticorupție și la reforma justiției. Chiar dacă limbajul utilizat a fost unul critic, sever și susceptibil de a provoca disconfort reclamantei, acesta nu depășește, în circumstanțele speței, limitele libertății de exprimare garantate de art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care protejează nu doar informațiile și ideile primite favorabil sau considerate inofensive, ci și pe cele care ofensează, șochează ori deranjează, atât timp cât acestea contribuie la o dezbatere de interes public și nu constituie un atac vădit disproporționat la adresa reputației persoanei vizate.

În raport cu circumstanțele concrete ale cauzei, instanța apreciază că ingerința solicitată de reclamantă asupra dreptului pârâților la libertatea de exprimare nu răspunde unei necesități sociale imperioase și nu ar respecta cerința proporționalității dintre protecția reputației reclamantei și dreptul mass-media de a participa la dezbateri privind chestiuni de interes public.

Prin urmare, instanța concluzionează că reclamanta nu a făcut dovada cumulativă a condițiilor prevăzute de art. 7 și art. 24 din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010 cu privire la libertatea de exprimare pentru angajarea răspunderii civile a pârâților, nefiind demonstrat caracterul ilicit al afirmațiilor contestate.

Cu atât mai mult urmează a fi reținut că reclamanta solicită inclusiv și prezentarea scuzelor pentru difuzarea falsă și denigratoare a informațiilor. În acest sens, instanța de judecată reiterează că potrivit art. art. 7 alin. (2)-(7) din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23.04.2010*, persoana lezată prin răspîndirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informaţia cumulează următoarele condiţii: a) este falsă; b) este defăimătoare; c) permite identificarea persoanei vizate de informaţie.*

(3) Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin. (2) poate solicita rectificarea sau dezminţirea informaţiei, precum şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat.

(4) Persoana lezată prin răspîndirea unor judecăţi de valoare poate fi restabilită în drepturi dacă judecăţile de valoare cumulează următoarele condiţii: a) nu se bazează pe un substrat factologic suficient; b) au un caracter defăimător; c) permit identificarea persoanei vizate de informaţie.

(5) Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin. (4) poate solicita rectificarea sau dezminţirea informaţiei, sau publicarea unei replici, precum şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat.

(6) Se consideră injurie exprimarea care cumulează următoarele condiţii: a) exprimarea intenţionată verbală, scrisă sau nonverbală nu corespunde normelor de conduită general acceptate într-o societate democratică; b) permite identificarea persoanei vizate. (7) Persoana care se consideră lezată în modul

stabilit la alin. (6) poate solicita exprimarea scuzelor şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat.

Astfel, instanța reține că legiuitorul a reglementat în mod distinct mijloacele de protecție juridică în funcție de natura informației răspândite. În cazul relatărilor cu privire la fapte, persoana lezată poate solicita rectificarea sau dezmințirea informației, precum și repararea prejudiciului, iar în cazul judecăților de valoare poate solicita rectificarea, dezmințirea ori publicarea unei replici, precum și repararea prejudiciului, doar dacă sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 7 alin. (2)-(5) din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010.

În schimb, prezentarea scuzelor constituie un remediu juridic distinct, prevăzut exclusiv pentru ipoteza în care sunt întrunite condițiile existenței unei injurii, astfel cum aceasta este definită de art. 7 alin. (6) din aceeași lege. Prin urmare, obligația de prezentare a scuzelor publice nu poate fi dispusă în orice litigiu privind libertatea de exprimare, ci doar atunci când instanța constată existența unei exprimări injurioase, care, prin natura și conținutul său, depășește limitele admisibile ale libertății de exprimare într-o societate democratică.

Or, în prezenta cauză, instanța nu constată că afirmațiile contestate întrunesc elementele constitutive ale injuriei în sensul art. 7 alin. (6) din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010. Deși limbajul utilizat de pârât a fost unul dur, polemic și susceptibil de a provoca disconfort reclamantei, acesta a fost exprimat în cadrul unei dezbateri televizate privind un subiect de interes public și a vizat activitatea profesională a unei persoane care exercitase o funcție de demnitate publică. Totodată, instanța a reținut că pârâtul a revenit ulterior asupra calificativului utilizat, precizând în mod expres că aprecierea privind existența unor fapte de corupție nu îi aparține ca o constatare de fapt și că o asemenea concluzie poate fi stabilită exclusiv de autoritățile competente.

În aceste condiții, instanța apreciază că nu sunt întrunite condițiile legale pentru obligarea pârâților la prezentarea unor scuze publice, întrucât reclamanta nu a demonstrat existența unei injurii în sensul legii și nici celelalte condiții necesare pentru angajarea răspunderii civile delictuale în materia libertății de exprimare.

Ținând cont de cele relatate *supra*, cererea de chemare în judecată înaintată de Furtună Victoria împotriva Î.C.S. „REFORMA ART” S.R.L. și Cozer Alexandru privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, urmează a fi respinsă ca neîntemeiată

În conformitate cu art. 238-241, Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

hotărăște:

Cererea de chemare în judecată înaintată de Furtună Victoria împotriva Î.C.S. „REFORMA ART” S.R.L. și Cozer Alexandru privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președintele ședinței,
Judecător Guzun Corneliu

Copia corespunde originalului